Ankenævnet *for* Forsikring

Den 18. december 2019 blev i sag nr. 93633:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

LB Forsikring A/S
Farvergade 17
1463 København K

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har retshjælpsforsikring. I brev af 8/4 2019 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

> "Sagen handler om, at LB Forsikring har givet forhåndstilsagn om retshjælp og efterfølgende har afvist at dække sagsomkostningerne.
>
> LB Forsikrings begrundelse for at afvise dækning er sket under henvisning til forsikringsvilkårene, pkt. 7.f., om forsømmelse fra sikredes advokats side.
>
> Af LB's standardvilkår for retshjælp (Vilkår nr. RH-6, januar 2016) fremgår følgende:
> …
> Denne klage handler ikke om, hvorvidt der er udvist forsømmelse, eller om forsømmelsen har haft indflydelse på sagens omkostninger. Klagen handler om, hvorvidt forsikringsselskabet er bundet af et forhåndstilsagn eller kan trække det tilbage.
>
> **KLAGENS HOVEDPOINTE**
> Et forsikringsselskab er ikke berettiget til at påberåbe sig en eventuel forsømmelse efter retshjælpsforsikringsvilkårenes pkt. 7.f. som grundlag for en efterfølgende afvisning, hvis det pågældende forhold var forsikringsselskabet bekendt, da selskabet meddelte forhåndstilsagn.
>
> **SAGSFORLØB**
> Den underliggende sag handler om, at mine klienter havde købt en andelslejlighed til en pris, som formentlig var for høj, og at de ønskede at rejse krav mod sælgeren.

Af relevans for nærværende klagesag fremhæves følgende to punkter fra den underliggende sag: Den dagældende andelsboliglov indeholdt en forældelsesfrist på seks måneder. Den pågældende andelsboligforenings vedtægter indeholdt en bestemmelse om voldgift.

LB's oprindelige tilsagn
Sagen blev anmeldt til LB den 10. april 2017 (bilag 1). LB svarede den 2. maj 2017 med, at der endnu ikke forelå en tvist (bilag 2). Jeg skrev igen til LB den 19. juni 2017 og oplyste, at modparten nu havde svaret, så der nu forelå en tvist (bilag 3).

LB ringede og stillede spørgsmål til procesformen (voldgift), og LB bad mig sende en nærmere redegørelse. Jeg indsendte redegørelsen den 26. juni 2017 (bilag 4).

LB meddelte forhåndstilsagn til sagen den 13. juli 2017 (bilag 5). Af bilag 5 fremgår ingen forbehold om procesformen. Sagen blev herefter anlagt.

I den underliggende sag var tre sagsforløb:
1. Voldgift. Anlagt 21. august 2017, afvist 25. august 2017.
2. Boligretssag BS …/2017. Anlagt 25. august 2017, afvist 27. juni 2018.
3. Boligretssag BS …/2018. Anlagt 29. juni 2018, dom 28. december 2018.

Ved dommen statuerede retten, at forældelse var indtrådt den 22. august 2017.

Voldgiftssagen
Den 21. august 2017 indsendte jeg voldgiftsstævningen til ABF (bilag 6). Samme dag sendte jeg kopi til LB (bilag 7). Nogle dage senere svarede ABF, at ABF ikke kunne imødekomme begæringen om voldgift, og ABF henviste i stedet parterne til domstolene (bilag 8).

Anlægget af voldgiftssagen den 21. august 2017 var rettidigt og ville have afbrudt forældelsen, hvis voldgift havde været rette procesform.

Boligretssag 1
Den 25. august 2017 indsendte jeg en boligretsstævning til retten (bilag 9). Samme dag sendte jeg kopi til LB (bilag 10).

Retten afgjorde den første sag (BS …/2017) ved en afvisningskendelse den 27. juni 2018. Afvisningen var begrundet med, at retten ikke havde modtaget ekstrakt, dvs. udeblivelse. Kendelsen er underbilag til bilag 11.

Boligretssag 2
Den 29. juni 2018 anlagde jeg sagen på ny via domstolenes sagsportal. Dagen efter skrev jeg til LB og anmeldte den nye sag (bilag 11). Her var vedhæftet kopi af rettens afvisningskendelse, hvoraf fremgår, at sagen var blevet afvist på grund af min udeblivelse med ekstrakt.

LB svarede den 31. juli 2018 (bilag 12). Af bilag 12 fremgår ingen forbehold om advokatforsømmelse. LB's svar kan kun opfattes som et tilsagn om retshjælpsdækning til at fortsætte sagen. I den forbindelse udbetalte LB den 2. august 2018 ca. 40.000 kr. til dækning af de sagsomkostninger, som modparten var blevet tilkendt i BS …/2017. Udbetalingen er også udtryk for, at LB har givet tilsagn til at fortsætte sagen.

Retten afgjorde den anden sag (BS …/2018) ved en frifindelsesdom den 28. december 2018. Frifindelsen var begrundet med, at anmodningen om voldgift ikke var et retsligt skridt, som afbrød forældelsen, se dommen s. 21-22. Dommen er underbilag til bilag 13.

LB's efterfølgende afslag
Den 2. januar 2019 skrev jeg til LB om sagens resultat (bilag 13). Den 30. januar 2019 meddelte LB, at jeg havde udvist forsømmelse, og at LB ikke ville dække sagsomkostningerne overhovedet (bilag 14).

Ugen efter skrev jeg til LB og gjorde opmærksom på, at den påberåbte forsømmelse var LB bekendt forud for LB's forhåndstilsagn (bilag 15). Den 20. marts 2019 svarede LB's advokat tilbage og fastholdt LB's afslag (bilag 16).

ARGUMENTER
Til støtte for klagen:

- I denne sag har LB givet et oprindeligt tilsagn den 13. juli 2017 (bilag 5) og et supplerende tilsagn den 31. juli 2018 (bilag 12 og udbetalingen 02.08.2018).
- Et forhåndstilsagn om retshjælpsdækning er bindende for forsikringsselskabet.
- Pkt. 7.f. i forsikringsbetingelserne giver forsikringsselskabet mulighed for at afvise dækning af omkostninger, som skyldes forsømmelse fra sikrede eller sikredes advokat.
- Forsikringsbetingelserne giver ikke selskabet mulighed for at fortryde et forhåndstilsagn eller på anden måde at trække et tilsagn tilbage, blot fordi selskabet har skiftet mening og nu ser anderledes på sagen, medmindre selskabet er blevet forholdt afgørende oplysninger. Se hertil Wiisbye: Retshjælpsforsikringen (1. udg. 1994) s. 97.
- Et forsikringsselskab er således ikke berettiget til at påberåbe sig en eventuel forsømmelse efter retshjælpsforsikringsvilkårenes pkt. 7.f. som grundlag for en efterfølgende afvisning, hvis det pågældende forhold var forsikringsselskabet bekendt, da selskabet meddelte forhåndstilsagn.
- LB var på forhånd fuldt oplyst om de forhold, som LB efter følgende har påberåbt sig. Dette gælder både voldgift som procesform og udeblivelsen med ekstrakt.
- Voldgift. Anmodningen om voldgift var indeholdt i den ansøgning, som jeg indsendte til LB den 10. april 2017 (bilag 1), og i min redegørelse af 26. juni 2017 (bilag 4). Dette materiale dannede grundlag for, at LB meddelte tilsagn den 13. juli 2017 (bilag 5).
  Dette tilsagn er sket på et fuldt oplyst grundlag. LB er derfor bundet af sit tilsagn af 13. juli 2017 for så vidt angår voldgift som relevant procesmåde.
- Det forhold, at retten ved dommen af 28. december 2018 statuerede, at anmodningen om voldgift ikke var et retsligt skridt, som afbrød forældelsen, kan ikke med føje påberåbes af LB. Valget af voldgift skete med accept af LB, og omkostningerne ved rettens frifindelsesdom af 28. december 2018 skal således betales af LB.
- Udeblivelsen. Den manglende indlevering af ekstrakt gav jeg LB oplysning om ved mit e-brev af 30. juni 2018 (bilag 11), som var vedhæftet rettens afvisningskendelse af 27. juni 2018. Dette materiale dannede grundlag for, at LB meddelte tilsagn den 31. juli 2018 (bilag 12) om fortsat sagsførelse, og at LB derefter udbetalte 40.320 kr. til dækning af modpartens sagsomkostninger i henhold til afvisningskendelsen af 27. juni 2018. Dette tilsagn er også sket på et fuldt oplyst grundlag. LB er derfor bundet af sit tilsagn af 31. juli 2018 for så vidt angår den manglende indlevering af ekstrakt som et forhold, der ikke afskærer forsikringsdækning.

- Hvis LB ville friholdes for omkostningerne ved rettens afvisningskendelse af 27. juni 2018 skulle LB have meddelt dette straks i juli 2018 og skulle dengang have afvist dækning. LB valgte dengang at give tilsagn til fortsat sagsførelse (genanlagt sag), og LB valgte at udbetale dækning af omkostningerne ved rettens afvisningskendelse af 27. juni 2018 uden forbehold.
- LB er bundet af sine forhåndstilsagn til denne sag.
- Den bindende virkning for LB omfatter alle de omkostninger, som jeg har opgjort og indsendt til LB den 2. januar 2019 (bilag 13), herunder både sagsomkostninger til modparten og salær til sikredes egen advokat (mig)."

Selskabets advokat har i brev af 10/5 2019 til nævnet bl.a. anført:

"Klager har haft tegnet indboforsikring med tilhørende retshjælpsdækning hos selskabet, som var i kraft på tidspunktet for søgsmålsgrundens opståen.

Sagens juridiske ramme og afgrænsning af parternes tvist:
Som bilag A fremlægges de for retshjælpsforsikringen gældende vilkår nr. RH-6, januar 2016.
…
Selskabet har i mail af 30/1 2019 (bilag 14) meddelt [klagerens advokat], at selskabet er af den opfattelse, at advokat [klagerens advokat] har udvist forsømmelse i de gældende vilkårs pkt. 7.f.'s forstand,

1) ved ikke at have sikret rettidig afbrydelse af forældelse af det i retssagen omhandlede krav, herunder manglende sikring af, at det af [klagerens advokat] valgte retsskridt (anlæggelse af voldgift, jf. andelsforeningens vedtægter) kunne afbryde forældelsen
2) ved ikke – trods rettens pålæg herom – at sørge for udarbejdelse og rettidig indlevering af ekstrakt til retten og modparten.

På baggrund heraf har selskabet meddelt [klagerens advokat], at retssagens udgifter – i form af (positivt afholdte udgifter (retsafgift og udgift til teknisk bistand), idømte sagsomkostninger (både i forhold til kendelsen om [klagerens advokats] manglende udarbejdelse af ekstrakt og i forhold til den tabte retssag grundet [klagerens advokats] manglende sikring af afbrydelse af forældelsen) samt salær til [klagerens advokat]) – ikke er dækningsberettiget, jf. pkt. 7.f.

I forlængelse heraf har selskabet rejst krav mod [klagerens advokat] for de af selskabet udlagte beløb, kr. 75.945, og samtidig anmodet [klagerens advokat] om at foretage anmeldelse til dennes advokatansvarsforsikring.

Klager anfører i sin klage, at 'Denne klage handler ikke om, hvorvidt der er udvist forsømmelse, eller om forsømmelsen har haft indflydelse på sagens omkostninger.'

Selskabet vil herefter tillade sig at gå ud fra, at Ankenævnet for Forsikring ved sagens prøvelse - ubestridt – kan lægge til grund, at [klagerens advokat] ved førelsen af den i sagen omhandlende retssag har udvist forsømmelse i vilkårenes pkt. 7. f's forstand. Selskabet vil endvidere tillade sig at gå ud fra, at Ankenævnet for Forsikring ved sagens prøvelse – ubestridt – kan lægge til grund, at den af [klagerens advokat] udviste forsømmelse har haft indflydelse på sagens omkostninger i et sådant omfang, at der ikke er dækningsberettigede udgifter i sagen.

Klager anfører i sin klage, at sagen handler om, hvorvidt selskabet er bundet af et forhåndstilsagn eller kan trække det tilbage.

Selskabet er ikke enig heri.

Sagen handler om, hvorvidt selskabet – på grund af sin ageren i sagen – skulle have afskåret sig fra at kunne påberåbe sig den af [klagerens advokat] udviste forsømmelse i pkt. 7.f.'s forstand.

Dette bestrider selskabet er tilfældet.

Selskabets vurdering:
Indledningsvist skal selskabet anføre, at ansvaret for sagens førelse, herunder overholdelse af forældelsesfrister og udarbejdelse/indlevering af ekstrakter mv. alene ligger hos den advokat, som har påtaget sig at føre sagen.

Som det fremgår af den fremlagte korrespondance mellem parterne i forbindelse med klagers ansøgning om retshjælp (bilag 1 – 5), pågik der drøftelser om, hvorvidt det af [klagerens advokat] valgte processkridt (voldgift, jf. andelsforeningens vedtægter) var dækningsberettiget på den hos selskabet tegnede retshjælpsforsikring.

Parterne drøftede, om den af [klagerens advokat] ønskede 'voldgift' kunne betragtes som 'voldgift' i retshjælpsforsikringens forstand, jf. vilkårenes pkt. 3.1.

Ved mail af 13/7 2017 (bilag 5) anerkendte selskabet, at det af [klagerens advokat] valgte processkrift var omfattet af dækningen på retshjælpsforsikringen.

Selskabet har således alene – i forbindelse med klagers ansøgning om retshjælpsdækning – forholdt sig til de indsendte oplysninger i forhold til spørgsmålet om retshjælpsdækning, og har således ikke forholdt sig til – og er ej heller forpligtet til at forholde sig til – om [klagerens advokat] har sikret sig, at det af [klagerens advokat] valgte retsskridt har fristafbrydende virkning i forhold til forældelse.

Selskabet har således ikke – med sit tilsagn om retshjælpsdækning – forholdt sig til 'voldgift, jf. andelsforeningen vedtægter' som rette processkridt i forhold til forældelse.

Det skal i den forbindelse anføres, at spørgsmålet om afbrydelse af forældelse ikke var en del af sagens tvist på tidspunktet for parternes drøftelser om tilsagn til retshjælp, idet forældelse af det i sagen omhandlede krav først indtrådte den 22/8 2017, hvilket var mere end 1 måned efter selskabets tilsagn om retshjælpsdækning den 13/7 2017.

Spørgsmålet om forældelse blev alene relevant i sagen, da [klagerens advokat] ikke – inden 22/8 2017 – havde sikret sig afbrydelse af forældelse (eksempelvis indgåelse af suspensionsaftale mv.), og idet [klagerens advokat] valgte først at fremsende anmodning om voldgift dagen før udløbet af fristen for forældelse, hvorefter fristafbrydelse ved anlæggelse af sædvanlig retssag ikke længere var muligt, da [klagerens advokat] den 25/8 2017 modtog besked om, at 'voldgift, jf. andelsforeningens vedtægter' alene kunne anlægges i tidmæssig sammenhæng med overdragelsen (bilag 8).

På baggrund af ovenstående er det selskabets opfattelse, at selskabet ikke – med det afgivne tilsagn af 13/7 2017 – skulle have afskåret fra at kunne påberåbe sig [klagerens advokats] forsømmelse, jf. vilkårenes pkt. 7.f.

Selskabet bestrider således, det af klager anførte om *'at det pågældende forhold [den af [klagerens advokat] udviste forsømmelse] var forsikringsselskabet bekendt, da forsikringsselskabet meddelte forhåndstilsagn'*.

[Klagerens advokat] undlod herefter at orientere selskabet om, at spørgsmålet om forældelse – grundet udvist forsømmelse fra [klagerens advokat] – nu var blevet en del af retssagens tvist.

Først ved mail af 30/6 2018 (bilag 11) – hvor [klagerens advokat] måtte orientere selskabet om, at han nu havde forsømt at udarbejde/indlevere ekstrakt, og at sagen derfor var blevet afvist med pålagte sagsomkostninger, kr. 40.000 til modparten til følge – oplyste [klagerens advokat], at modparten havde påberåbt sig forældelse i sagen.

Som det fremgår af indholdet af mail af 30/6 2018 (bilag 11) gjorde [klagerens advokat] ikke selskabet opmærksom på, at spørgsmålet om forældelse udsprang af udvist forsømmelse fra [klagerens advokats] side, og at spørgsmålet om forældelse således ikke alene havde betydning for klagers krav mod sælgerne men også betydning i forhold til et muligt erstatningsansvar for [klagerens advokat].

Efter selskabets opfattelse må det have stået [klagerens advokat] klart, at denne oplysning var af afgørende betydning for selskabet, og dermed have stået [klagerens advokat] klart, at han burde have oplyst selskabet herom.

Selskabets efterfølgende accept i mail af 31/7 2018 (bilag 12) af, at [klagerens advokat] – efter rettens kendelse om sagens afvisning af 27/6 2018 – genanlagde retssagen for at sikre den oprindelige sags gennemførelse, kan efter selskabets opfattelse ikke begrunde, at selskabet skulle være afskåret fra at kunne påberåbe sig den af [klagerens advokat] udviste forsømmelse, jf. vilkårenes pkt. 7.f.

Det afgørende i sagen er ikke, om selskabet har taget forbehold for at påberåbe sig den af [klagerens advokat] udviste forsømmelse, men alene om selskabet ved sin ageren kan siges at have givet afkald på at kunne påberåbe sig den af [klagerens advokat] udviste forsømmelse.

Der er intet i selskabets mail af 31/7 2018, som indikerer, at selskabet skulle have givet et sådant afkald.

Det er i mailen – i forlængelse af [klagerens advokats] bemærkninger i mail af 30/6 2018 (bilag 11) om at *'Sagsomkostningerne skal udmåles samlet for nærværende sag (BS …/2018) og den forudgående sag (BS. …/2017), jf. U2000.1083HK'* – anført, at *'som aftalt telefonisk bedes du medtage merudgiften i forbindelse med den afviste sag, når der senere skal laves omkostningsindlæg'*.

Et sådant indhold – og den i forlængelser heraf foretagne udlægning af de idømte sagsomkostninger, kr. 40.000 - kan ikke udlægges som et afkald på at kunne påberåbe sig [klagerens advokats] forsømmelse, men kan alene udlægges som en tilkendegivelse fra selskabet om, at dette forhold

må endeligt afklares, når der – med afslutningen af den genanlagte sag – foreligger en samlet afgørelse om sagens omkostninger.

[Klagerens advokat] fremsendte – ved mail af 2/1 2019 (bilag 13) – den afsagte dom i retssagen, hvorefter det stod klart, at klager havde tabt retssagen på grund af den af [klagerens advokat] udviste forsømmelse, og selskabet traf i forlængelse heraf den tidligere anførte afgørelse af 30/1 2019 (bilag 14).

For så vidt angår det af klager rejste krav på salær til [klagerens advokat], gør selskabet for god ordens skyld gældende, at klager ikke har godtgjort det anførte salærs størrelse, herunder godtgjort at [klagerens advokats] arbejde – henset til den udviste forsømmelse – har tilført sagen værdi.

Selskabet skal i den forbindelse tillige henvise til, at størrelsen af advokatsalæret henhører under advokatmyndighederne og ikke kan afgøres af Nævnet.

På baggrund af ovenstående er det selskabets vurdering, at selskabet har været berettiget til at påberåbe sig, at [klagerens advokat] – ved førelsen af den i sagen omhandlende retssag – har udvist forsømmelse i vilkårenes pkt. 7. f's forstand, og i forlængelse heraf berettiget til at afvise dækning af de af klager rejste krav.

Selskabet fastholder tillige, at klager ikke har godtgjort, at selskabet – ved sin ageren i sagen – skulle have givet afkald på at kunne påberåbe sig den af [klagerens advokat] udviste forsømmelse."

Klagerens advokat har i brev af 6/6 2019 til nævnet bl.a. anført:

"**Hvad er ikke omtvistet?**
I brev af 8. april 2019 skrev jeg at klagen ikke handler om, hvorvidt der er udvist forsømmelse, eller om forsømmelsen har haft indflydelse på sagens omkostninger. Klagen handler om, hvorvidt forsikringsselskabet er bundet af et forhåndstilsagn eller kan trække det tilbage.

Denne tekst var ment som en afgrænsning af klagen, så vi ikke skulle spilde tid på unødvendige diskussioner. LB har imidlertid svaret ved at angribe begge forhold.

For det første har LB angivet, at det kan lægges til grund, at undertegnede har udvist forsømmelse '(…) i et sådant omfang, at der ikke er dækningsberettigede udgifter i sagen.'. En så vidtrækkende udlægning af min tekst kan jeg selvfølgelig ikke tiltræde. LB's svar er i det hele taget præget af uforholdsmæssigt mange gentagelser af ordet forsømmelse, flere steder på en misvisende måde, hvilket giver indtryk af forsøg på gennem gentagelsen alene at etablere en sandhed.

For det andet har LB angivet, at LB ikke er enig i, at klagen handler om, hvorvidt forsikringsselskabet er bundet af et forhåndstilsagn eller kan trække det tilbage. LB ønsker i stedet, at sagen handler om, hvorvidt selskabet – på grund af sin ageren i sagen – skulle have afskåret sig fra at kunne påberåbe sig advokatforsømmelse. Af LB's svarskrift på det pågældende sted (øverst s. 3) fremgår ikke nærmere om, hvad forskellen på de to formuleringer skulle være.

Herefter føler jeg mig nødsaget til at præcisere en række forhold.

Var valget af voldgift som procesmåde en fejl?
Jeg betragter anlæggelsen af en voldgiftssag som det korrekte valg på daværende tidspunkt.

Min begrundelse for at vælge voldgift fremgår af korrespondancen med LB (ankenævnssagens bilag 4-5) og af de anbringender, som er gengivet i dommen af 28. december 2018 (bilag 13, dom s. 10-12).

Byrettens dom er nu blevet trykt i Grundejernes Domssamling (GD 2019 nr. 20), men før denne dom var rækkevidden af den pågældende voldgiftsklausul ikke omtalt i trykt retspraksis eller i den juridiske litteratur. Dommen er i øvrigt ikke enstemmig.

Jeg bestrider derfor, at valget af voldgift som procesmåde var en fejl. Der foreligger hverken fejl eller forsømmelse på dette punkt.

Kan et forsikringsselskab vurdere rækkevidden af sit eget tilsagn?

Af LB's svarskrift (s. 3 midtfor) fremgår bl.a.:
'Ved mail af 13/7 2017 (bilag 5) anerkendte selskabet, at det af [klagerens advokat] valgte processkrift var omfattet af dækningen på retshjælpsforsikringen.

Selskabet har således alene – i forbindelse med klagers ansøgning om retshjælpsdækning – forholdt sig til de indsendte oplysninger i forhold til spørgsmålet om retshjælpsdækning, og har således ikke forholdt sig til (…) om (…) det (…) valgte retsskridt har fristafbrydende virkning i forhold til forældelse.

Selskabet har således ikke – med sit tilsagn om retshjælpsdækning – forholdt sig til 'voldgift, jf. andelsforeningen vedtægter' som rette processkridt i forhold til forældelse.'

LB anerkender således, at selskabet meddelte tilsagn om retshjælpsdækning til sagen, herunder tilsagn til at benytte voldgift som procesmåde i en sag om overpris for en andelsbolig.

Alligevel gør LB nu gældende at selskabet ikke har forholdt sig til, om det valgte retsskridt var fristafbrydende virkning i forhold til forældelse.

Denne sondring er kunstig og uden reelt indhold. Hvis et retsligt skridt bedømmes som rette skridt ved rette instans vil det også være fristafbrydende efter forældelsesloven.

Af domsudskriften fremgår, at to af tre dommere udtalte (dommen s. 22): 'Efter vores opfattelse var det således på forhånd åbenbart, at anmodningen om voldgift (…) ikke var et retsligt skridt, der (…) kunne føre til en realitetsafgørelse af parternes tvist.'. Efter disse dommeres opfattelse kunne voldgiftsstævningen slet ikke have ført til en realitetsafgørelse af parternes tvist.

Jeg mener, at de to dommeres præmis er forkert.

Hvis LB anerkender de to dommeres præmis som rigtig vil der være tale om, at LB med åbne øjne meddelte tilsagn til en voldgiftssag, som på forhånd åbenbart ikke kunne føre til en realitetsafgø-

relse af parternes tvist. Et sådant tilsagn ville være spild af selskabets penge, og det giver ingen mening.

LB's argumentation kunne måske give mening, hvis hensigten er at gøre gældende, at der skal anvendes en særligt lempelig norm ved vurderingen af, hvad et forsikringsselskab er i stand til at vurdere. LB's forhåndstilsagn til voldgift ville i så fald have en så begrænset rækkevidde, at tilsagnet pludselig ikke gælder alligevel, hvis voldgift måtte vise sig at være forkert forum. En sådan begrænsning fremgår imidlertid ikke af LB's tilsagn.

Hvornår er der udvist forsømmelse ved forældelse?
Af LB's svarskrift (s. 3 nederst) fremgår bl.a.:
'Spørgsmålet om forældelse blev alene relevant i sagen, da [klagerens advokat] ikke – inden 22/8 2017 – havde sikret sig afbrydelse af forældelse (eksempelvis indgåelse af suspensionsaftale mv.), og idet [klagerens advokat] valgte først at fremsende anmodning om voldgift dagen før udløbet af fristen for forældelse, hvorefter fristafbrydelse ved anlæggelse af sædvanlig retssag ikke længere var muligt, da [klagerens advokat] den 25/8 2017 modtog besked om, at 'voldgift, jf. andelsforeningens vedtægter' alene kunne anlægges i tidmæssig sammenhæng med overdragelsen (bilag 8).

På baggrund af ovenstående er det selskabets opfattelse, at selskabet ikke – med det afgivne tilsagn af 13/7 2017 – skulle have afskåret fra at kunne påberåbe sig [klagerens advokats] forsømmelse, jf. vilkårenes pkt. 7.f.'.

Det handler her om den forsømmelse, som består i, at en forældelsesfrist blev overskredet. Essensen af LB's kritik er følgende: '(…) idet [klagerens advokat] valgte først at fremsende anmodning om voldgift dagen før udløbet af fristen for forældelse (…).'. Advokaten har således ikke blot overskredet forældelsesfristen, men har ifølge LB tillige undladt at indgive stævningen i ekstra god tid.

Forældelse indtræder imidlertid ikke glidende over lang tid, men på en bestemt dato. Derfor vil overskridelse af en forældelsesfrist indebære at der enten foreligger eller ikke foreligger forsømmelse (i modsætning til, om der foreligger forsømmelse i højere eller lavere grad).

Det er derfor irrelevant, at anmodning om voldgift først blev indgivet dagen før udløbet af fristen for forældelse. Hvis voldgift havde været rette procesmåde ville det have været rettidigt.

Datoen for indsendelse af voldgiftsstævningen (21. august 2017) var ikke udtryk for forsømmelse.

LB's argumentation indeholder ekstra strenge krav til advokaten, som altså ikke blot burde overholde forældelsesfristen, men tillige burde have forudset, at valget af procesmåde ville vise sig at være forkert og at der derfor ville blive brug for ekstra tid til at iværksætte andre retslige skridt.

Sådanne krav er der intet juridisk grundlag for. Jeg har handlet ansvarligt og korrekt ved at indsende voldgiftsstævningen, før der indtraf forældelse.

Fik LB for sen underretning om, at modparten påberåbte sig forældelse?
Af LB's svarskrift (s. 4 midtfor) fremgår bl.a.:

'Selskabet bestrider således, det af klager anførte om 'at det pågældende forhold [den af [klagerens advokat] udviste forsømmelse] var forsikringsselskabet bekendt, da forsikringsselskabet meddelte forhåndstilsagn'. [Klagerens advokat] undlod herefter at orientere selskabet om, at spørgsmålet om forældelse (…) nu var blevet en del af retssagens tvist.

Først ved mail af 30/6 2018 (bilag 11) (…) oplyste [klagerens advokat], at modparten havde påberåbt sig forældelse i sagen. (…)

Efter selskabets opfattelse må det have stået [klagerens advokat] klart, at denne oplysning var af afgørende betydning for selskabet, og dermed have stået [klagerens advokat] klart, at han burde have oplyst selskabet herom.'.

Det handler her om den oplysning, at spørgsmålet om forældelse nu var blevet en del af retssagens tvist.

LB gør gældende, at det burde have stået undertegnede klart, at denne oplysning var af afgørende betydning for selskabet. Det mener jeg ikke, at det burde. Der var nemlig reelt intet nyt i denne oplysning. Modpartens anbringende om forældelse var ikke et udslag af forsømmelse fra min side, men derimod en følge af den valgte procesmåde. Jeg handlede ansvarligt og korrekt ved at indsende voldgiftsstævningen, før der indtraf forældelse, og anlæggelsen af en voldgiftssag var det korrekte valg på daværende tidspunkt. Der foreligger hverken fejl eller forsømmelse på dette punkt.

LB gav forhåndstilsagn til at benytte voldgift som procesmåde i en sag om overpris for en andelsbolig. Voldgiftsstævning blev indsendt rettidigt. Efterfølgende viste det sig, at voldgift ikke var rette forum. Alt dette fik LB underretning om i august 2017.

LB kunne derfor allerede i august 2017 have meddelt, at forhåndstilsagnet ikke længere skulle være gældende (fordi sagen nu ændrede karakter fra voldgift til boligret).

Modpartens anbringende om forældelse var i øvrigt slet ikke afgørende for rettens kendelse i juni 2018, og det fremstår derfor som uklart, hvorfor LB mener, at LB burde have haft særlig underretning om dette anbringende i perioden forud for juni 2018.

Jeg underrettede LB den 30. juni 2018 (bilag 11) om bl.a., at modparten under boligretssagen påberåbte sig forældelse. LB kunne allerede da have gjort gældende, at der forelå forhold, som var omfattet af pkt. 7.f. i forsikringsvilkårene.

Alligevel har LB ikke før den 30. januar 2019 (bilag 14) påberåbt sig forsømmelse. Denne forsinkelse tyder ikke på, at oplysningen var af afgørende betydning for selskabet.

Jeg har loyalt og i rette tid underrettet LB om alle relevante forhold.

Hvornår skal et forsikringsselskab tage forbehold?
Af LB's svarskrift (s. 4 nederst) fremgår bl.a.:
'Det afgørende i sagen er ikke, om selskabet har taget forbehold for at påberåbe sig den af [klagerens advokat] udviste forsømmelse, men alene om selskabet ved sin ageren kan siges at have givet afkald på at kunne påberåbe sig den af [klagerens advokat] udviste forsømmelse.'

Her tales om dels at tage forbehold for, dels at give afkald på at påberåbe sig forsømmelse.

Forsømmelse og fejl udvist af advokaten indgår i de almindelige forsikringsbetingelser for retshjælp. Et selskab behøver derfor normalt ikke tage noget særskilt forbehold. I normalsituationen kender selskabet jo ikke på forhånd de forhold, som kan gøre det relevant at inddrage pkt. 7.f. i forsikringsvilkårene.

Uanset pkt. 7.f. i forsikringsvilkårene kan et selskab imidlertid ikke påberåbe sig et forhold (forsømmelse eller ej), som allerede var forsikringsselskabet bekendt, før selskabet meddelte sit tilsagn.

I denne sag har LB påberåbt sig forhold, som var oplyst fuldt ud overfor LB forud for LB's tilsagn.

I sådan en situation skal et selskabet i sit tilsagn anføre et særskilt forbehold for senere at kunne afvise dækning.

Uden et særskilt forbehold er selskabet bundet af sit tilsagn. Selskabet har ved denne handlemåde givet afkald.

Er selskabets forhåndstilsagn overhovedet bindende?
Af LB's svarskrift (s. 4 nederst og 5 øverst) fremgår bl.a.:
'Det er i mailen – i forlængelse af [klagerens advokats] bemærkninger i mail af 30/6 2018 (bilag 11) om at 'Sagsomkostningerne skal udmåles samlet for nærværende sag (BS …/2018) og den forudgående sag (BS …/2017), jf. U 2000.1083 HK' – anført, at 'som aftalt telefonisk bedes du medtage merudgiften i forbindelse med den afviste sag, når der senere skal laves omkostningsindlæg'.

Et sådant indhold – og den i forlængelse heraf foretagne udlægning af de idømte sagsomkostninger, kr. 40.000 – kan ikke udlægges som et afkald på at kunne påberåbe sig [klagerens advokats] forsømmelse, men kan alene udlægges som en tilkendegivelse fra selskabet om, at dette forhold må endeligt afklares, når der – med afslutningen af den genanlagte sag – foreligger en samlet afgørelse om sagens omkostninger. [Klagerens advokat] fremsendte – ved mail af 2/1 2019 (bilag 13) – den afsagte dom i retssagen, hvorefter det stod klart, at klager havde tabt retssagen på grund af den af [klagerens advokat] udviste forsømmelse, og selskabet traf i forlængelse heraf den tidligere anførte afgørelse af 30/1 2019 (bilag 14).'.

LB gør her gældende, at selskabet er berettiget til i juni 2018 uden forbehold at give forhåndstilsagn til et procesforløb (processen i tiden fra juni til december 2018), som i sig selv ville kunne påføre selskabet sagsomkostninger (udover 'merudgiften i forbindelse med den afviste sag'), og at selskabet derefter har lov til i januar 2019 alligevel at afvise at dække alle sagsomkostninger ('dette forhold må endeligt afklares'), selvom sagens udfald er begrundet med forhold, som var selskabet bekendt i juni 2018.

Hvis det var gældende ret ville et forsikringsselskabs forhåndstilsagn slet ikke være bindende overhovedet.

LB's begrundelse for en så fri retsstilling er, at tilsagnet ikke kan '(…) udlægges som et afkald på at kunne påberåbe sig (…)' de forhold, som begrundede sagens udfald (altså forhold, som var oplyst overfor selskabet forud for tilsagnet).

Skal LB betale salær til sikredes egen advokat?
Af LB's svarskrift (s. 5 midtfor) fremgår bl.a.:
'For så vidt angår det af klager rejste krav på salær til [klagerens advokat], gør selskabet for god ordens skyld gældende, at klager ikke har godtgjort det anførte salærs størrelse, herunder godtgjort at [klagerens advokats] arbejde – henset til den udviste forsømmelse – har tilført sagen værdi.

Selskabet skal i den forbindelse tillige henvise til, at størrelsen af advokatsalæret henhører under advokatmyndighederne og ikke kan afgøres af nævnet.'.

Det er korrekt at uenighed om salærets størrelse ikke henhører under ankenævnet.

Jeg fastholder, at den bindende virkning af forhåndstilsagn omfatter alle de omkostningsgrupper, som jeg har opgjort og indsendt til LB den 2. januar 2019 (bilag 13), herunder både sagsomkostninger til modparten og salær til sikredes egen advokat. Når der er givet forhåndstilsagn dækker tilsagnet også salær til egen advokat.

Ankenævnet bedes derfor (om salær) blot fastslå, at den bindende virkning for LB også omfatter salær til sikredes egen advokat.

Jeg bestrider i øvrigt LB's anbringender om salær. Jeg har tilført sagen værdi, og min arbejdsindsats medførte, at modparten valgte at betale 32.200 kr. i oktober og december 2017 til mine klienter, dvs. alene på grundlag af skriftvekslingen under boligretssag 1. Modparten erkendte derved stiltiende, at mine klienter havde en god sag (og det var samtidigt med, at modparten gjorde forældelse gældende)."

Selskabets advokat har i brev af 8/8 2019 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet fastholder, at [klagerens advokat] har udvist forsømmelse i de gældende vilkårs pkt. 7.f.'s forstand,
1) ved ikke at have sikret rettidig afbrydelse af forældelse af det i retssagen omhandlede krav, herunder manglende sikring af, at det af [klagerens advokat] valgte retsskridt (anlæggelse af voldgift, jf. andelsforeningens vedtægter) kunne afbryde forældelsen.

2) ved ikke – trods rettens pålæg herom – at sørge for udarbejdelse og rettidig indlevering af ekstrakt til retten og modparten.

I forhold til [klagerens advokats] bemærkning i skrivelse af 6/6 2019 om, at 'Jeg betragter anlæggelsen af en voldgiftssag, som det korrekte valg på daværende tidspunkt', skal selskabet henvise til resultatet af den afsagte dom af 28. december 2018 fra [byretten] (bilag 13), hvoraf fremgår, at retten ikke er enig med [klagerens advokat].

Selskabet fastholder, at ansvaret for sagens førelse, herunder sikring af rettidig afbrydelse af forældelse og udarbejdelse/indlevering af ekstrakter mv. alene ligger hos den advokat, som har påtaget sig at føre sagen.

Selskabets tilsagn om retshjælpsdækningen i sagen er – i forhold til den af []klagerens advokat] valgte processkridt (anlæggelse af voldgift) – alene udtryk for, at det valgte processkridt er et dækningsberettiget processkridt i henhold til retshjælpsforsikringen, jf. vilkårenes pkt. 3.1.

De af [klagerens advokat] anførte bemærkninger og konklusion i brev af 6/6 2019 bygger på en forudsætning om, at selskabet – med sit tilsagn om dækning på den tegnede retshjælpsforsikring – har forholdt sig til 'voldgift, jf. andelsforeningen vedtægter' som rette processkridt i forhold til forældelse, hvilket som tidligere nævnt ikke er tilfældet.

Selskabet fastholder, at det ved bedømmelsen af - om [klagerens advokat] har udvist forsømmelse i forhold til 'sikring af rettidig afbrydelse af forældelse' – er relevant at se samlet på [klagerens advokats] ageren i sagen.

Selskabet fastholder derfor, at det også må tillægges betydning, at [klagerens advokat] ikke – inden 22/8 2017 – havde sikret sig afbrydelse af forældelse (eksempelvis indgåelse af suspensionsaftale mv.), samt tillægges betydning, at [klagerens advokat] først valgte at fremsende anmodning om voldgift dagen før udløbet af fristen for forældelse.

Selskabet bestrider fortsat, det af klager anførte om 'at det pågældende forhold [den af [klagerens advokat] udviste forsømmelse] var forsikringsselskabet bekendt, da forsikringsselskabet meddelte forhåndstilsagn'.

I forlængelse heraf har selskabet – ud fra indholdet i punktet 'Fik LB for sen underretning om, at modparten påberåbte sig forældelse?' i klagers brev af 6/6 2019 - noteret sig, at det ikke bestrides af [klagerens advokat], at oplysningen om, at modparten havde påberåbt sig forældelse, først blev meddelt selskabet ved mail af 30/6 2018.

Selskabet fastholder, at indholdet i mail af 31/7 2018 (bilag 12) ikke kan begrunde, at selskabet skulle være afskåret fra at kunne påberåbe sig den af [klagerens advokat] udviste forsømmelse, jf. vilkårenes pkt. 7.f.

Selskabet fastholder de anførte bemærkninger vedrørende det rejste krav på salær til [klagerens advokat], herunder at størrelsen af advokatsalæret henhører under advokatmyndighederne og ikke kan afgøres af Nævnet.

De i klagers brev af 6/6 2019 anførte bemærkninger giver således ikke selskabet anledning til en ændret vurdering af sagen, og selskabet fastholder således, at selskabet har været berettiget til at påberåbe sig, at [klagerens advokat] – ved førelsen af den i sagen omhandlende retssag – har udvist forsømmelse i vilkårenes pkt. 7. f's forstand, og i forlængelse heraf berettiget til at afvise dækning af de af klager rejste krav.

Selskabet fastholder tillige, at klager ikke har godtgjort, at selskabet – ved sin ageren i sagen – skulle have givet afkald på at kunne påberåbe sig den af [klagerens advokat] udviste forsømmelse."

14. 93633

Klagerens advokat har i brev af 13/8 2019 til nævnet bl.a. anført:

> "LB har i sit indlæg gjort gældende (s. 2 øverst), at mine anbringender bygger på en forudsætning om, at selskabet med sit tilsagn har forholdt sig til voldgift som rette processkridt.
>
> Herefter er angivet ordene '(…) hvilket som tidligere nævnt ikke er tilfældet'.
>
> Jeg kan bekræfte, at mine anbringender bygger på denne forudsætning (se min replik af 6. juni 2019 s. 2 nederst og s. 3 øverst).
>
> Af LB's formulering '(…) hvilket som tidligere nævnt ikke er tilfældet' fremgår ikke tydeligt, hvad der 'ikke er tilfældet'. Ordene kan vise tilbage til et af de to følgende forhold:
>
> 1. Voldgift som rette processkridt i en sag om overpris for en andelsbolig.
> 2. Voldgift som rette processkridt i forhold til forældelse.
>
> Som nævnt tidligere er denne sondring er kunstig og uden reelt indhold (se min replik af 6. juni 2019 s. 3 øverst). Hvis et retsligt skridt bedømmes som rette skridt ved rette instans vil det også være fristafbrydende efter forældelsesloven. LB's formulering må derfor forstås således, at LB bestrider overhovedet at have forholdt sig til voldgift som procesmåde i en sag om overpris for en andelsbolig.
>
> Et sådant anbringende er imidlertid i strid med de faktiske oplysninger i sagen.
>
> Af min klageskrivelse af 8. april 2019 s. 2 fremgår, at LB ringede og stillede spørgsmål til procesformen (voldgift), og LB bad mig sende en nærmere redegørelse. Jeg indsendte redegørelsen den 26. juni 2017, jf. bilag 4. LB meddelte derefter forhåndstilsagn til sagen den 13. juli 2017, jf. bilag 5.
>
> Hvis man først stiller spørgsmål til procesformen og beder om en nærmere redegørelse kan man ikke bagefter med føje anføre, at man ikke har forholdt sig til emnet."

Selskabets advokat har i brev af 18/9 2019 til nævnet bl.a. anført:

> "Uanset hvad [klagerens advokat] forsøger at udlede af ordene '(…) hvilket som tidligere nævnt ikke er tilfældet', fastholder selskabet, at selskabets tilsagn om retshjælpsdækning i sagen er – i forhold til den af [klagerens advokat] valgte processkridt (anlæggelse af voldgift) – alene er udtryk for, at det valgte processkridt er et dækningsberettiget processkridt i henhold til retshjælpsforsikringen, jf. vilkårenes pkt. 3.1.
>
> Selskabet fastholder tillige, at [klagerens advokat] har udvist forsømmelse i de gældende vilkårs pkt. 7.f.'s forstand, og selskabet skal til støtte herfor oplyse, at der selskabet bekendt er indgået forlig mellem [klagerens advokats] ansvarsforsikringsselskab og selskabets forsikringstager i forhold til de i retssagen rejste – og nu på grund af [klagerens advokats] ageren i sagen fortabte – erstatningskrav."

15. 93633

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af mail af 30/6 2018 fra klagerens advokat til selskabet fremgår bl.a.:

> "Sagen blev anlagt ved boligretten den 25. august 2017 (BS …/2017). Modparten påberåbte sig forældelse, og der var berammet en delforhandling den 25. juni 2018 om dette spørgsmål. Den 22. juni 2018 aflyste dommeren delforhandlinger, fordi han ikke havde modtaget en ekstrakt. Han mente, at ekstrakten var min opgave, og den 27. juni 2018 traf han afgørelse og afviste sagen på grund af udeblivelse med ekstrakt.
>
> Jeg har straks anlagt sagen på ny for at opretholde afbrydelsen af forældelsesfristen. Se vedhæftet kopi af stævningen, som blev indgivet i går (BS …/2018).
>
> Ved rettens kendelse af 27. juni 2018 (se vedhæftet kopi) blev sagsøgerne pålagt sagsomkostninger til modparten. Jeg anmoder derfor venligst LB om at udbetale disse sagsomkostninger samt refundere mine udlæg til retsafgift.
>
> | | | |
> |---|---|---|
> | 25.08.2017 | Retsafgift, sagsanlæg | 2.400 |
> | 27.06.2018 | Sagsomkostninger modpart | 40.000 |
> | 29.06.2018 | Retsafgift, genanlagt sag | 2.400 |
> | | | 44.800 |
>
> LB bedes venligst udbetale **44.800 kr.** til min klientkonto …
>
> Om at opretholde afbrydelsen af forældelsesfristen (stævning s. 21):
>
> - Efter boligrettens afvisning på grund af udeblivelse (bilag 22) har sagsøgerne straks genanlagt sagen og har dermed endnu en gang opretholdt afbrydelsesvirkningen, jf. forældelseslovens § 16, stk. 1, in fine.
> - Den afbrydelsesvirkning, som følger af et sagsanlæg, kan (i relation til afbrydelse af forældelsesfrist) fastholdes ved et nyt sagsanlæg, som sker uden fornødent ophold efter afslutningen af det første sagsanlæg. Se hertil Bo von Eyben: Forældelse efter forældelsesloven af 2007 (1. udg. 2012) s. 879-883 om retsstillingen ved afvisning på grund af fx udeblivelse. På s. 880-881 er omtalt en lang række afgørelser, som alle har forudsat at afbrydelsesvirkningen kunne fastholdes, hvis nyt afbrydelsesskridt blev taget uden fornødent ophold efter afvisningen.
> - En tilsvarende regel findes i retsplejelovens§ 372, stk. 3, hvorefter en anke på ny kan tages under behandling, såfremt ny ankestævning indleveres på rettens kontor inden to uger efter at sagen blev afvist.
> - Boligrettens kendelse om afvisning blev afsagt den 27. juni 2018, og sagsøgernes nye stævning er indgivet på domstolenes sagsportal den 29. juni 2018, dvs. to dage senere. Den oprindelige afbrydelsesvirkning er dermed fastholdt, og sagsanlægget er stadig rettidigt.
>
> Om at opretholde afbrydelsen af forældelsesfristen (stævning s. 22):
>
> - Sagsomkostninger skal udmåles **samlet** for nærværende sag (BS …/2018) og den forudgående sag (BS …/2017), jf. U 2000.1.083 HK.
>
> I forhold til retshjælpsforsikringen er det min opfattelse, at den genanlagte sag hører ind under samme skade som den første sag (…).

LB bedes venligst meddele, om LB er enig heri."

Af mail af 31/7 2018 fra selskabet til klagerens advokat fremgår bl.a.:

"Vi afregner 40.320,00 kr. efter fradrag af 10% selvrisiko.

Som aftalt telefonisk bedes du medtage merudgiften i forbindelse med den afviste sag når der senere skal laves omkostningsindlæg."

Af dom af 28/12 2018 fremgår bl.a.:

"**Rettens begrundelse og resultat**
To af rettens medlemmer, … og … udtaler:
Aftalen om køb af andelen fandt sted før den 1. juli 2018. Dette indebærer – som også anført af parterne – at spørgsmålet om forældelse skal afgøres efter de dagældende bestemmelser i andelsboligforeningslovens § 16, stk. 3, 2. og 3. pkt., jf. herved § 6, stk. 4, i lov nr. 555 af 29. maj 2018.

[Klagerens] eventuelle krav blev derfor forældet 6 måneder efter det tidspunkt, hvor de kendte eller burde have kendt kravet, med mindre de forinden havde lagt sag an vedrørende kravet.

Parterne er enige om, at aftalen om køb af andelen blev indgået den 22. februar 2017. [Modpart] har således ikke gjort gældende, at der forelå en bindende aftale på et tidligere tidspunkt, og [modpart] har gjort gældende, at [klageren] kendte eller burde kende deres krav den 22. februar 2017.

Af forarbejderne til andelsboligforeningslovens § 16, stk. 3, og retspraksis på området, jf. herved bl.a. dommene gengivet i U 2013.2083 H og TBB 2014.733 Ø, fremgår, at en køber af en andelsbolig normalt vil kunne bedømme, om vedkommende har betalt en overpris for andelen på det tidspunkt, hvor køberen har fået udleveret de oplysninger, som køberen skal have udleveret i forbindelse med købsaftalen.

Det er ubestridt, at [klageren] af [modpart] rettidigt fik udleveret de oplysninger, som de havde krav på i henhold til andelsboligforeningslovens § 6, stk. 1 og 2, jf. bekendtgørelse m. 2 af 6. januar 2015, og at de således også fil, vurderingsrapporten udleveret allerede den 15. februar 2017, hvor de i øvrigt havde besigtiget andelslejligheden, der på dette tidspunkt var fraflyttet.

Vi finder herefter ikke, at der er grundlag for, at regne forældelsesfristen fra et senere tidspunkt end den 22. februar 2017.

[Klagerens] eventuelle krav var således forældet den 22. august 2017 med mindre de forinden havde anlagt sag om kravet i andelsboligforeningslovens § 16, stk. 3' s, forstand.

Det følger af § 28 i forældelsesloven, at forældelseslovens regler finder anvendelse, når der i anden lov er fastsat særlige forældelsesfrister eller andre særlige bestemmelser om forældelse, i den udstrækning andet ikke følger af den pågældende lov eller af forholdets særlige beskaffenhed.

17. 93633

Sagsanlæg efter andelsboligforeningslovens § 16, stk. 3, omfatter således også, at fordringshaveren foretager retslige skridt mod skyldneren med henblik på at erhverve voldgiftskendelse eller anden bindende afgørelse, der fastslår fordringens eksistens og størrelse, og forfølger dette skridt inden for rimelig tid, jf. forældelseslovens § 16, stk. 1.

[Klagerens advokats] e-mail af 21. august 2017 til ABF med anmodning om voldgift, der havde [modpart] og hans advokat … som cc-modtagere, kunne derfor i princippet have afbrudt forældelsesfristen, jf. forældelseslovens§ 16, stk. 3, og voldgiftslovens § 21, såfremt det var aftalt mellem parterne, at tvisten skulle afgøres ved en sådan voldgift.

Imidlertid førte e-mailen ikke til nogen afgørelse af sagen, og spørgsmålet er herefter, om dette indebar, at forældelse tidligst indtrådte 1 år efter, at ABF den 25. august 2017 afviste anmodningen, jf. forældelseslovens § 20, stk. 1, eller om det var åbenbart, at anmodningen ikke kunne føre til en realitetsafgørelse, jf. forældelseslovens § 20, stk. 2, nr. 1 - herunder eventuelt fordi voldgift slet ikke var aftalt mellem parterne i den foreliggende situation - med den virkning, at forældelsesfristen ikke blev foreløbigt afbrudt ved anmodningens fremsendelse til ABF.

Vi bemærker herom, at bestemmelsen i § 14.7 i andelsboligforeningens vedtægter, der foreskriver voldgift, hvis der opstår uenighed mellem overdrageren, erhververen eller bestyrelsen om fastsættelsen af prisen for forbedringer m.v. må ses i lyset af bestemmelsens fulde indhold, herunder om at voldgiftsmanden i givet fald skal besigtige andelen, og i lyset af, at § 14 i sin helhed er den bestemmelse, der regulerer bestyrelsens godkendelse af prisen for andelen, inklusiv forbedringer m.v., og i den forbindelse giver bestyrelsen mulighed for enten at indkalde en uvildig syn- og skønsmand eller selv at godkende prisen efter i bestemmelsen nærmere fastsatte retningslinjer.

§ 14 skal endvidere ses i lyset af § 15, der regulerer fremgangsmåden ved overdragelsen af en andel, efter at prisen for denne er fastsat efter reglerne i § 14.

Vedtægternes §§ 14 og 15, herunder§ 14.7, svarer endvidere indholdsmæssigt i den nævnte henseende til §§ 14 og 15 i [interesseorganisations] standardvedtægter og til §§ 17 og 18 i normalvedtægten for andelsboligforeninger, blot med den forskel, at der i normalvedtægten anvendes en syn- og skønsmand, udpeget af parterne eller af boligretten, i stedet for en voldgiftsmand udpeget af ABF.

Der er herefter ingen tvivl om, at vedtægternes§ 14.7 alene regulerer forholdene i forbindelse med fastsættelsen af den pris for andelen, der indføjes i overdragelsesaftalen og ikke eventuelle efterfølgende tvister om prisens lovlighed, efter overdragelsen er sket.

Vi finder på denne baggrund, at det på forhånd var åbenbart, at anmodningen om voldgift ville blive afvist af ABF, og at voldgift ikke var aftalt mellem parterne i forhold til en efterfølgende tvist om prisen for andelen. Vi bemærker i den forbindelse i øvrigt, at anmodningen efter sit indhold med anmodning om, at 'voldgiftsretten' blev sat med tre dommere, herunder to udpeget af parterne og mindst en jurist, heller ikke var i overensstemmelse med vedtægternes § 14.7, der fastslår, at ABF udpeger en voldgiftsmand, der skal være særlig sagkyndig.

Efter vores opfattelse var det således på forhånd åbenbart, at anmodningen om voldgift under de foreliggende omstændigheder ikke var et retsligt skridt, der lå i forlængelse af aftalt voldgift mellem parterne, og som dermed kunne føre til en realitetsafgørelse af parternes tvist.

[Klagerens] krav var herefter forældet senest den 22. august 2017, medmindre de forinden havde afbrudt forældelsen ved at lægge sag an ved domstolene, og da de først gjorde dette den 25. august 2017, er deres krav forældet.

Et af rettens medlemmer, [lægdommer], udtaler:
Jeg er enig med flertallet for så vidt angår spørgsmålet om, hvornår forældelsesfristen begyndte at løbe. Jeg er også enig i, at spørgsmålet om, hvorvidt anmodningen om voldgift var et retsligt skridt, der kunne have den virkning, at forældelsesfristen blev afbrudt, skal afgøres efter forældelseslovens§ 16 og§ 20.

Jeg er imidlertid ikke enig med flertallet i, at det skulle være åbenbart, at anmodningen ikke kunne føre til en realitetsafgørelse. Jeg lægger herved vægt på, at formuleringen af§ 14.7 i andelsboligforeningens vedtægter efter sin ordlyd må forstås som ikke blot en generel adgang til, men også en pligt til, generel anvendelse af en af ABF udpeget voldgiftsmand ved uenighed om fastsættelse af priser for diverse del-aspekter i forbindelse med prisfastsættelsen for en andelsbolig.

Der afsiges dom efter stemmeflertallet.

[Klageren] skal betale 30.000 kr. i sagsomkostninger til [modpart]. Beløbet omfatter udgifter til advokatbistand.

Der er ved fastsættelsen af beløbet lagt vægt på sagens værdi, karakter, omfang og varighed.

THI KENDES FOR RET:
[Modpart] frifindes.

[Klageren] skal inden 14 dage betale 30.000 kr. i sagsomkostninger til [modpart].

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**3. Hvad dækker retshjælpsforsikringen**
Forsikringen dækker tvister, som er opstået i privatlivet.

3.1 TVIST
Ved tvist forstås en konkret, aktuel konflikt, som parterne ikke selv har kunnet løse, og som kan behandles af en domstol eller ved voldgift.

Forsikringen dækker ikke udgifter til almindelig advokatrådgivning.

3.2 RIMELIG GRUND

Det er en betingelse for dækning, at der er rimelig grund til at indbringe tvisten for domstolene eller voldgift. Hvis der efter LB Forsikrings opfattelse ikke er rimelig grund, skal LB Forsikring begrunde det.
…
7. Hvilke omkostninger er ikke dækket
Følgende omkostninger er ikke omfattet af retshjælpsdækningen:
…
f) Omkostninger, som skyldes forsømmelse fra sikrede eller sikredes advokat (eksempelvis ved manglende fremmøde i retten eller manglende fremlæggelse af relevant bevismateriale), medmindre det godtgøres, at forsømmelsen har været uden indflydelse på sagens omkostninger.
…
10. Hvornår udbetales erstatningen
Advokatsalær betales, når tvisten er endeligt afgjort.

Ved advokatskifte, sker afregning overfor den udtrædende advokat efter aftale med LB Forsikring.

Bliver sagen appelleret, afregnes salæret særskilt efter hver instans.

Øvrige sagsomkostninger betales, når disse er afholdt.

11. Hvordan fastsættes advokatsalæret
Fastsættelse af advokatsalær sker efter følgende regler:

11.1 SALÆRBEREGNING
Salæret beregnes i overensstemmelse med de for sagstypen relevante vejledende salærtakster fastsat af landsrets præsidenterne. På tilsvarende måde beregnes salær, der er omfattet af forsikringsdækningen, men som overstiger forsikringens dækningsmaksimum.

Tvister om offentlig advokatretshjælp afregnes efter de retningslinjer, som er anført i retsplejelovens kapitel 31.

Advokaten må ikke indgå anden aftale om sit salær med sikrede.

11.2 FORBUD MOD SÆRSKILT HONORAR
Det er en betingelse for dækning, at advokaten kun opkræver salær og andre sagsomkostninger hos LB Forsikring.

Dette gælder dog ikke:
a) Selvrisiko og eventuelle beløb, der overstiger forsikringens dækningsmaksimum
b) Advokatarbejde og omkostninger, som ikke er omfattet af forsikringsdækningen

11.3 DIREKTE KRAV PÅ SALÆR
Sikredes advokat har et direkte krav mod LB Forsikring for salæret og udlæg – se punkt 6."

Ankenævnet *for* Forsikring

20. 93633

Nævnet udtaler:

Klagerens advokat anmodede den 10/4 2017 selskabet om retshjælpsdækning til en voldgiftssag mod sælger af klagerens andelslejlighed. Sagen vedrørte, om klageren havde betalt overpris for lejligheden, som hun købte den 22/2 2017.

Den 26/6 2017 bad selskabet klagerens advokat om at redegøre for voldgiftsprocessen. Advokaten svarede selskabet samme dag og anførte blandt andet, at klageren i henhold til andelsboligforeningens vedtægter var forpligtet til at benytte voldgift, og at hun var afskåret fra at anlægge sag ved de almindelige domstole. Selskabet meddelte den 13/7 2017 tilsagn om retshjælpsdækning.

Den 21/8 2017 indsendte klagerens advokat anmodning om nedsættelse af voldgift til ABF, hvilket blev afvist af ABF den 25/8 2017, da begæring herom skulle have været fremsat i forbindelse med overdragelsen af lejligheden. Advokaten anlagde herefter sag ved retten den 25/8 2017, hvilket selskabet blev orienteret om. Under sagens behandling ved retten påberåbte modparten sig forældelse, og der var berammet en delhovedforhandling den 25/6 2018 vedrørende dette spørgsmål. Da klagerens advokat ikke havde indsendt ekstrakt, så retten sig nødsaget til at aflyse delhovedforhandlingen den 25/6 2018 og optog sagen til afgørelse. Ved kendelsen af 27/6 2018 blev sagen afvist under henvisning til, at klagerens advokat havde undladt at sørge for udarbejdelse og rettidig indlevering af ekstrakt til retten inden den fastsatte frist. Advokaten anlagde på ny sagen ved retten den 29/6 2018.

Den 30/6 2018 anmodede advokaten selskabet om at dække omkostningerne til udlæg til retsafgift i forbindelse med sagsanlæg den 25/8 2017 og den 29/6 2018 og at afholde klagerens sagsomkostninger til modparten, som hun var blevet pålagt i forbindelse med afvisningskendelse af 27/6 2018, i alt 44.800 kr. Advokaten oplyste i forbindelse hermed, at modparten havde påberåbt sig forældelse, at sagen var blevet afvist på grund af udeblivelse med ekstrakt, og at advokaten derfor havde anlagt sagen på ny. Kopi af rettens afvisningskendelse blev sendt til selskabet. Selskabet dækkede det fremsatte krav efter fradrag af selvrisiko og fremsendte samtidig mail af 31/7 2018 til advokaten, hvori selskabet blandt andet anførte, "Som aftalt telefo-

nisk bedes du medtage merudgiften i forbindelse med den afviste sag, når der senere skal laves omkostningsindlæg".

Retten afsagde herefter dom den 28/12 2018, hvor sagsøgte blev frifundet, idet flertallet fandt, at sagsøgerens krav var forældet den 22/8 2017. Flertallet udtalte blandt andet, at det var flertallets opfattelse, at det på forhånd var åbenbart, "at anmodningen om voldgift under de foreliggende omstændigheder ikke var et retsligt skridt, der lå i forlængelse af aftalt voldgift mellem parterne, og som dermed kunne føre til en realitetsafgørelse af parternes tvist". Flertallet fandt på denne baggrund, at forældelsen ikke var blevet afbrudt, jf. forældelseslovens § 16, stk. 1 og § 20, stk. 1. jf. stk. 2, nr. 1. Rettens mindretal, en lægdommer, fandt, at det ikke var åbenbart, at anmodningen om voldgift ikke kunne føre til realitetsafgørelse.

Klagerens advokat anmodede den 2/1 2019 selskabet om at dække sagens omkostninger, hvilket selskabet afviste den 30/1 2019.

Klagerens advokat kræver, at selskabet dækker sagens omkostninger, herunder pålagte sagsomkostninger til modparten og hans salær. Advokaten har blandt andet anført, at selskabets forhåndstilsagn om retshjælp er bindende, og at selskabet således ikke er "berettiget til at påberåbe sig en eventuel forsømmelse efter retshjælpsforsikringsvilkårenes pkt. 7.f. som grundlag for en efterfølgende afvisning, hvis det pågældende forhold var forsikringsselskabet bekendt, da selskabet meddelte forhåndstilsagn. LB var på forhånd fuldt oplyst om de forhold, som LB efterfølgende har påberåbt sig. Dette gælder både voldgift som procesform og udeblivelsen med ekstrakt". Hvad angår det forhold, at han først dagen for forældelse indtrådte, indgav anmodning om voldgift, har han over for nævnet blandt andet anført, "Forældelse indtræder imidlertid ikke glidende over lang tid, men på en bestemt dato. Derfor vil overskridelse af en forældelsesfrist indebære, at der enten foreligger eller ikke foreligger forsømmelse (i modsætning til, om der foreligger forsømmelse i højere eller lavere grad). Det er derfor irrelevant, at anmodning om voldgift først blev indgivet dagen før udløbet af fristen for forældelse. Hvis voldgift havde været rette procesmåde ville det have været rettidigt". Han har endvidere anført, at han loyalt og i rette tid har underrettet selskabet om alle relevante forhold. For så vidt angår

advokatens salær har han anført, at nævnet blot bedes fastslå, at den bindende virkning for selskabet også omfatter salær til klagerens egen advokat.

Selskabet har afvist at dække positivt afholdte udgifter (retsafgift og udgift til teknisk bistand), idømte sagsomkostninger (både i forhold til afvisningskendelsen og den tabte retssag) samt advokatsalær. Selskabet har på denne baggrund rejst krav mod klagerens advokat for de af selskabet allerede udlagte beløb, der udgør 75.945 kr.

Selskabet har blandt andet anført, at "advokat … har udvist forsømmelse i de gældende vilkårs pkt. 7.f's forstand, 1) ved ikke at have sikret rettidig afbrydelse af forældelse af det i retssagen omhandlede krav, herunder manglende sikring af, at det af advokat … valgte retsskridt (anlæggelse af voldgift, jf. andelsforeningens vedtægter) kunne afbryde forældelsen 2) ved ikke – trods rettens pålæg herom – at sørge for udarbejdelse og rettidig indlevering af ekstrakt til retten og modparten". Selskabet har endvidere anført, at "klager ikke har godtgjort, at selskabet – ved sin ageren i sagen – skulle have givet afkald på at kunne påberåbe sig den af advokat … udviste forsømmelse". Selskabet har over for nævnet herved blandt andet anført, "Spørgsmålet om forældelse blev alene relevant i sagen, da [klagerens advokat] ikke – inden 22/8 2017 – havde sikret sig afbrydelse af forældelse (eksempelvis indgåelse af suspensionsaftale mv.), og idet [klagerens advokat] valgte først at fremsende anmodning om voldgift dagen før udløbet af fristen for forældelse, hvorefter fristafbrydelse ved anlæggelse af sædvanlig retssag ikke længere var muligt, da [klagerens advokat] den 25/8 2017 modtog besked om, at 'voldgift, jf. andelsforeningens vedtægter' alene kunne anlægges i tidmæssig sammenhæng med overdragelsen (bilag 8)".

For så vidt angår kravet på salær til klagerens advokat har selskabet gjort gældende, at "klager ikke har godtgjort det anførte salærs størrelse, herunder godtgjort at advokat …s arbejde – henset til den udviste forsømmelse – har tilført sagen værdi. Selskabet skal i den forbindelse tillige henvise til, at størrelsen af advokatsalæret henhører under advokatmyndighederne og ikke kan afgøres af Nævnet".

23. 93633

Selskabet har anmodet advokaten om at foretage anmeldelse til dennes advokatansvarsforsikring. Selskabet har i brev af 18/9 2019 til nævnet blandt andet anført, "Selskabet fastholder tillige, at [klagerens advokat] har udvist forsømmelse i de gældende vilkårs pkt. 7.f.'s forstand, og selskabet skal til støtte herfor oplyse, at der selskabet bekendt er indgået forlig mellem [klagerens advokats] ansvarsforsikringsselskab og selskabets forsikringstager i forhold til de i retssagen rejste – og nu på grund af [klagerens advokats] ageren i sagen fortabte – erstatningskrav".

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes punkt 7.f, at forsikringen ikke dækker "omkostninger, som skyldes forsømmelse fra sikrede eller sikredes advokat (eksempelvis ved manglende fremmøde i retten eller manglende fremlæggelse af relevant bevismateriale), medmindre det godtgøres, at forsømmelsen har været uden indflydelse på sagens omkostninger".

Efter en gennemgang af sagen kan nævnet ikke kritisere, at selskabet har afvist at dække sagsomkostningerne under henvisning til, at klagerens advokat har udvist forsømmelse i vilkårenes punkt 7.f's forstand.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at advokaten burde have indset, at det var yderst tvivlsomt, om sagen kunne afgøres ved voldgift, og at han på denne baggrund i god tid før forældelsen indtrådte burde have undersøgt, om sagen kunne afgøres ved voldgift, eller om sagen i stedet for skulle anlægges ved domstolene. Nævnet finder på denne baggrund, at det skyldes advokatens forsømmelse, at der indtrådte forældelse af klagerens krav.

Nævnet har også lagt vægt på, at advokaten undlod at sørge for udarbejdelse og rettidig indlevering af ekstrakt til retten og modparten inden udløbet af den af retten fastsatte frist herfor.

Nævnet finder, at selskabet har godtgjort, at advokatens forsømmelser har haft afgørende indflydelse på sagens omkostninger.

24. 93633

Nævnet finder efter en gennemgang af sagen, at selskabet – ved sin ageren i sagen – hverken helt eller delvist har givet afkald på at kunne påberåbe sig den af advokaten udviste forsømmelse.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det påhviler advokaten at sikre, at forældelsesfrister overholdes, og at ekstrakt udarbejdes og indleveres inden den af retten fastsatte frist herfor. Nævnet finder i denne forbindelse, at selskabets tilsagn om retshjælpsdækning den 13/7 2017 ikke kan anses som en tilkendegivelse om, at selskabet var enig i, at anmodningen om voldgift var et relevant retsligt skridt.

Nævnet har endvidere lagt vægt på, advokaten — efter at han anlagde sagen ved retten — undlod at oplyse selskabet om, at tvisten nu også vedrørte spørgsmålet om forældelse på grund af hans fejlagtige anmodning om voldgift. Det fremgik således ikke klart af advokatens mail af 30/6 2018 til selskabet, at spørgsmålet om forældelse skyldtes forhold udvist af advokaten selv. Nævnet finder, at det burde have stået advokaten klart, at denne oplysning var af afgørende betydning for selskabets fortsatte dækning. Selskabets accept af at dække udlagte omkostninger den 31/7 2018 kan under disse omstændigheder ikke føre til andet resultat.

Hvad angår selskabets tilbagebetalingskrav mod klagerens advokat, bemærker nævnet, at spørgsmålet skal afgøres efter reglerne om condictio indebiti. Nævnet finder, jf. nævnets sag 43762, at forsikringstageren, mod hvem der ikke er rejst noget krav— jf. herved retshjælpsforsikringsbetingelsernes punkt 11.2 — ikke er part i tvisten, der derfor falder uden for nævnets kompetence.

25. 93633

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Nævnet kan ikke afgøre, om selskabet har et tilbagebetalingskrav mod klagerens advokat.

Klageren får i øvrigt ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen

Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels